P9_TA(2022)0057

Úloha kultury, vzdělávání, sdělovacích prostředků a sportu v boji proti rasismu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. března 2022 o úloze kultury, vzdělávání, sdělovacích prostředků a sportu v boji proti rasismu (2021/2057(INI))

(2022/C 347/02)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, zejména na druhou, čtvrtou, pátou, šestou a sedmou odrážku preambule a na článek 2, čl. 3 odst. 3 druhý pododstavec a článek 6 této smlouvy,

— s ohledem na články 10 a 19 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, a zejména na její články 2, 3, 4, 5 a 21,

— s ohledem na evropský pilíř sociálních práv, včetně zásady číslo tři týkající se rovných příležitostí a souvisejícího akčního plánu,

— s ohledem na směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ [1] (směrnice o rasové rovnosti),

— s ohledem na směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání [2],

— s ohledem na zřízení skupiny EU na vysoké úrovni pro boj proti rasismu, xenofobii a dalším formám nesnášenlivosti, k němuž došlo v červnu 2016,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. května 2018 „Budování silnější Evropy: úloha politik týkajících se mládeže, vzdělávání a kultury“ (COM(2018)0268),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 18. září 2020 „Unie rovnosti: Akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025“ (COM(2020)0565),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. prosince 2020 „Evropská média v digitální dekádě: Akční plán na podporu oživení a transformace“ (COM(2020)0784),

— s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) [3],

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/817 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Erasmus+: program Unie pro vzdělávání a odbornou přípravu, pro mládež a pro sport [4],

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/818 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027) [5],

---

[1] Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.
[2] Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.
[3] Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1.
[4] Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 1.
[5] Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 34.

Úterý 8. března 2022

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/888 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Evropský sbor solidarity ([6]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/692 ze dne 28. dubna 2021, kterým se zavádí program Občané, rovnost, práva a hodnoty ([7]),

— s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech,

— s ohledem na doporučení Rady ze dne 12. března 2021 o rovnosti, začlenění a účasti Romů ([8]),

— s ohledem na rámcové rozhodnutí Rady 2008/913/SVV ze dne 28. listopadu 2008 o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva ([9]),

— s ohledem na zprávu Agentury EU pro základní práva ze dne 9. června 2020 a na její druhé šetření o menšinách a diskriminaci v EU ze dne 5. prosince 2017 a související zprávu a shrnutí nazvané „Being Black in the EU“ (Být černochem v EU) ze dne 23. listopadu 2018 a 15. listopadu 2019, které popisují zkušenosti s rasovou diskriminací a rasistickým násilím mezi osobami afrického původu v EU,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. listopadu 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost LGBTIQ osob na období 2020–2025“ (COM(2020)0698),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2021 „Unie rovnosti: Strategie práv osob se zdravotním postižením na období 2021–2030“ (COM(2021)0101),

— s ohledem na závěry Rady ze dne 15. listopadu 2018 o pracovním plánu pro kulturu na období 2019–2022 ([10]),

— s ohledem na strategický rámec EU pro rovnost, začlenění a účast Romů na období 2020–2030 ze dne 7. října 2020,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. října 2021 nazvané „Strategie EU pro boj proti antisemitismu a podporu židovského života (2021–2030)“ (COM(2021)0615),

— s ohledem na své usnesení ze dne 19. června 2020 o protestech proti rasismu v návaznosti na smrt George Floyda ([11]),

— s ohledem na doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o podpoře společných hodnot, inkluzivního vzdělávání a evropského rozměru ve výuce ([12]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 26. března 2019 o základních právech lidí afrického původu v Evropě ([13]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. září 2020 o provádění vnitrostátních strategií integrace Romů: boj proti negativním postojům vůči osobám romského původu v Evropě ([14]),

---

([6]) Úř. věst. L 202, 8.6.2021, s. 32.
([7]) Úř. věst. L 156, 5.5.2021, s. 1.
([8]) Úř. věst. C 93, 19.3.2021, s. 1.
([9]) Úř. věst. L 328, 6.12.2008, s. 55.
([10]) Úř. věst. C 460, 21.12.2018, s. 12.
([11]) Úř. věst. C 362, 8.9.2021, s. 63.
([12]) Úř. věst. C 195, 7.6.2018, s. 1.
([13]) Úř. věst. C 108, 26.3.2021, s. 2.
([14]) Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 104.

— s ohledem na své usnesení ze dne 11. března 2021 o právech dítěte s ohledem na strategii EU pro práva dítěte ([15]),

— s ohledem na řízení o nesplnění povinnosti, které Komise zahájila v souvislosti s nesouladem se směrnicí o rasové rovnosti spočívajícím v diskriminaci romských dětí ve vzdělávání (číslo řízení o nesplnění povinnosti 20142174, 20152025 a 20152206),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) ([16]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2021 o politice EU v oblasti sportu: hodnocení a další možný postup“ ([17]),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci) a mění určité legislativní akty Unie, který předložila Komise (COM(2021)0206),

— s ohledem na své usnesení ze dne 11. listopadu 2021 o Evropském prostoru vzdělávání: sdílený holistický přístup ([18]),

— s ohledem na studii o úloze kultury, vzdělávání, sdělovacích prostředků a sportu v boji proti rasismu, kterou v říjnu 2021 vypracovala tematická sekce pro strukturální politiku a politiku soudržnosti generálního ředitelství pro vnitřní politiky,

— s ohledem na všeobecná politická doporučení, která vypracovala Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI) působící v rámci Rady Evropy, zejména na doporučení č. 10 ze dne 15. prosince 2006 o potírání rasismu a diskriminace ve školním vzdělávání a jeho prostřednictvím,

— s ohledem na plán komise ECRI ze dne 27. září 2019 pro dosažení účinné rovnosti,

— s ohledem na 6. hodnocení kodexu chování proti nezákonným nenávistným projevům online, které provedla Komise,

— s ohledem na cíl OSN v oblasti udržitelného rozvoje č. 10: snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi,

— s ohledem na Konferenci o budoucnosti Evropy,

— s ohledem na doporučení pro nový kodex zásad boje proti dezinformacím, která v říjnu 2021 vydala skupina evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby,

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání (A9-0027/2022),

A. vzhledem k tomu, že diskriminace a rasismus podkopávají lidskou důstojnost, životní příležitosti, prosperitu, blahobyt a často i bezpečnost; vzhledem k tomu, že rasistické stereotypy obvykle přetrvávají po generace; vzhledem k tomu, že diskriminace na základě rasy nebo etnického původu je v EU zakázána; vzhledem k tomu, že rasismu a diskriminačnímu chování jsou vystaveni mimo jiné migranti, uprchlíci a žadatelé o politický azyl;

([15]) Úř. věst. C 474, 24.11.2021, s. 146.
([16]) Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21.
([17]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0463.
([18]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0452.

Úterý 8. března 2022

B. vzhledem k tomu, že podle Agentury EU pro základní práva ([19]) jsou rasová diskriminace a obtěžování v celé Evropské unii i nadále běžnými jevy; vzhledem k tomu, že zejména rasové, náboženské a etnické menšiny jsou příliš často vystaveny obtěžování, násilí, rasovému a etnickému profilování, a to i ze strany donucovacích orgánů, a nenávistným projevům, a to jak na internetu, tak mimo něj; vzhledem k tomu, že většinu rasistických a xenofobních incidentů motivovaných nenávistí oběti nehlásí ([20]); vzhledem k tomu, že rasové a etnické menšiny čelí v EU strukturální diskriminaci a v někdy i segregaci v některých oblastech každodenního života, jako je bydlení, zdravotní péče, zaměstnání, vzdělávání a systémy soudnictví;

C. vzhledem k tomu, že akční plán EU proti rasismu na období 2020–2025 hovoří o strukturálním rasismu jako o diskriminačním chování, které může být zakořeněno v sociálních, finančních a politických institucích, a ovlivňovat tak mocenské páky a tvorbu politik;

D. vzhledem k tomu, že Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva definuje strukturální diskriminaci jako pravidla, normy, zvyklosti, vzorce postojů a chování v institucích a jiných společenských strukturách, které představují překážky pro skupiny nebo jednotlivce při dosahování stejných práv a příležitostí, které jsou dostupné většině obyvatelstva;

E. vzhledem k tomu, že migranti, uprchlíci, žadatelé o politický azyl a příslušníci rasových, náboženských a etnických menšin mají omezený přístup na trh práce a často jsou předmětem pracovního vykořisťování;

F. vzhledem k tomu, že je jasně prokazatelné, že shromažďování kvalitních údajů je jedním z nejúčinnějších způsobů, jak analyzovat sociální problémy, a to jak kvantitativně, tak kvalitativně, a má zásadní význam pro navrhování, přizpůsobování, monitorování a rozvíjení opatření veřejné politiky založených na důkazech, která by reagovala na tyto problémy;

G. vzhledem k tomu, že rasistické a xenofobní postoje zastávají i některé osoby formující veřejné mínění a politici v celé EU, což vytváří společenské klima poskytující živnou půdu pro rasismus, diskriminaci a trestné činy z nenávisti; vzhledem k tomu, že tyto nálady jsou dále rozněcovány extremistickými hnutími, jako jsou fašistická a extrémně pravicová hnutí, která se snaží rozdělit naši společnost; vzhledem k tomu, že tyto činy jsou v rozporu se společnými evropskými hodnotami a ideály demokracie a rovnosti, k jejichž dodržování se všechny členské státy zavázaly;

H. vzhledem k tomu, že mnoho menšinových skupin se musí vyrovnávat s policejním násilím, včetně kolektivních trestů a rasového profilování; vzhledem k tomu, že k potírání tohoto jevu jsou zapotřebí konkrétní opatření; vzhledem k tomu, že v důsledku nedostatků v oblasti právního státu a trestního soudnictví nemají oběti policejního násilí dostatečnou ochranu a přístup ke spravedlnosti a často čelí pronásledování ze strany státních orgánů; vzhledem k tomu, že rasismus vůči etnickým a rasovým menšinám vede k násilí a zabíjení;

I. vzhledem k tomu, že způsob, jakým jsou lidé zobrazováni v médiích, bez ohledu na svůj rasový nebo etnický původ, může posilovat negativní stereotypy s rasovým podtextem; vzhledem k tomu, že kulturní odvětví a sdělovací prostředky mají moc podporovat začlenění a bojovat proti rasismu a podobným stereotypům;

J. vzhledem k tomu, že boj proti rasismu a diskriminaci v naší společnosti, a to jak v jejich otevřené, tak skryté formě, offline i online, je třeba zintenzivnit a že se jedná o sdílenou odpovědnost; vzhledem k tomu, že Evropská unie a její členské státy by se měly nad strukturálním rasismem a diskriminací, jimž čelí mnohé menšinové skupiny, dále zamyslet, zavázat se k jejich řešení a pokračovat v úsilí o jejich potírání;

K. vzhledem k tomu, že dezinformace se často zaměřují na menšiny a podněcují sociální nepokoje; vzhledem k tomu, že nezávislé a pluralitní sdělovací prostředky, které podporují vyvážené komentáře, přispívají k upevnění inkluzivní společnosti;

([19]) Agentura EU pro základní práva,*Druhé šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii – hlavní výsledky*, 6. prosince 2017; *Druhé Šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii: Muslimové – Vybraná zjištění*, 21. září 2017; *Zkušenosti s antisemitismem a jeho vnímání – druhé šetření týkající se diskriminace a zločinů z nenávisti proti Židům v EU*, 10. prosince 2018; *Druhé Šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii: Romové – Vybraná zjištění*, 29. listopadu 2016; *Druhé Šetření o menšinách a diskriminaci v Evropské unii: být černochem v EU*, 23. listopadu 2018.

([20]) *Tamtéž.*

L. vzhledem k tomu, že solidarita a úcta k lidskému životu a ostatním lidským bytostem jsou hodnoty předávané z generace na generaci; vzhledem k tomu, že zásadní úlohu v tomto procesu hraje školní vzdělávání;

M. vzhledem k tomu, že přístup ke vzdělávání a dosažené vzdělání představují pro rasově vyčleněné komunity v celé Evropě problém; vzhledem k tomu, že segregace ve vzdělávání je v Evropě i nadále významným problémem; vzhledem k tomu, že v některých členských státech přetrvává umisťování dětí do segregovaných škol a diskriminační praxe umisťování dětí z etnických a rasových menšin do škol pro děti s mentálním postižením;

N. vzhledem k tomu, že školy hrají zásadní úlohu při poskytování zkušeností s hodnotou rozmanitosti, podpoře začleňování, boji proti rasismu a omezování rasových stereotypů a předsudků;

O. vzhledem k tomu, že je důležité, aby děti a mladí lidé viděli, že jsou zastoupeni v celé společnosti, a to i v rámci vzdělávání, které je jim poskytováno, v kulturních a sportovních klubech a aktivitách, kterých se účastní, na internetu a ve sdělovacích prostředcích, které používají;

P. vzhledem k tomu, že ačkoli sport hraje klíčovou úlohu ve společenském, kulturním a vzdělávacím životě a má moc sdružovat osoby různých ras a příslušníky různých etnických a náboženských skupin, a ačkoli jej lze využít ke sdružování komunit a vytváření hodnot rovnosti, přístupnosti a respektu, dochází na sportovních akcích a ve sportu obecně v celé Evropě k opakovaným rasistickým incidentům a k mnoha problémům souvisejícím s rasismem; vzhledem k tomu, že radikalizaci, k níž v rámci různých sportovních skupin dochází, je třeba identifikovat a bojovat proti ní;

Q. vzhledem k tomu, že příslušníci rasových a etnických menšin byli neúměrně zasaženi negativními důsledky pandemie COVID-19, což vede ke vzniku nových nerovností a zdůraznění a prohloubení těch stávajících, a to i v oblasti kultury, sdělovacích prostředků, vzdělávání a sportu; vzhledem k tomu, že po vypuknutí pandemie COVID-19 výrazně vzrostl počet případů nenávistně motivovaného obtěžování a trestných činů z nenávisti;-

Obecné souvislosti

1. zdůrazňuje, že rasismus existuje ve všech oblastech našeho každodenního života a může mít mnoho podob; vyzývá k přístupu nulové tolerance k rasismu; je si vědom toho, že rasismu, xenofobii a diskriminaci jsou vystaveny různé skupiny, komunity a jednotlivci; uznává, že každá konkrétní forma rasismu má specifické rysy, přičemž některé formy rasismu jsou v některých členských státech výraznější než jiné, mimo jiné kvůli historickým nebo politickým faktorům;

2. bere na vědomí akční plán EU proti rasismu; vítá, že byl do něj začleněn zvláštní oddíl věnovaný vzdělávání a konkrétní odkazy na sdělovací prostředky, sport a kulturu; vyzývá Komisi a členské státy, aby uplatňovaly komplexní přístup a poskytly odpovídající finanční prostředky a zdroje s cílem splnit závazky plánu, aniž by tím bylo dotčeno financování stávajících programů a opatření, přičemž je třeba zachovávat evropské hodnoty;

3. vyzývá Komisi, aby zajistila, že koordinátorovi pro boj proti rasismu budou poskytnuty dostatečné zdroje a že práce na začleňování rasové rovnosti do všech politik EU bude sdílena všemi generálními ředitelstvími;

4. očekává posouzení stávajícího právního rámce EU pro boj proti diskriminaci, rasismu, xenofobii a dalším druhům nesnášenlivosti; vyzývá Komisi, aby vyhodnotila jeho provádění a určila, jak jej v případě potřeby zlepšit, a aby se účastnila pravidelného dialogu a výměny osvědčených postupů s členskými státy a zúčastněnými subjekty, zejména s těmi, které zastupují zájmy osob postižených rasismem a rasovou diskriminací;

5. připomíná, že národní akční plány jsou účinným nástrojem reakce na rasismus, rasovou a etnickou diskriminaci a související nesnášenlivost v členských státech, neboť umožňují přijmout konkrétní opatření v reakci na konkrétní situace; s politováním konstatuje, že takové plány má pouze 15 členských států ([21]); naléhavě žádá Komisi, aby na podporu úsilí na vnitrostátní úrovni zveřejnila plánované společné hlavní zásady pro provádění národních akčních plánů proti rasismu a rasové diskriminaci a další nástroje; požaduje, aby do těchto plánů byly při jejich vypracovávání zahrnuty konkrétní cíle, které by odrážely celou rozmanitost společnosti v oblasti kultury, vzdělávání, sdělovacích prostředků a sportu; považuje v tomto ohledu za nezbytné shromažďovat osvědčené postupy a sdílet je s členskými státy, aby se usnadnil vznik a rozvoj jejich národních akčních plánů a podpořilo vzájemné učení mezi národními agenturami;

([21]) Stav k roku 2019 podle zprávy Agentury EU pro základní práva ze dne 9. června 2020.

6. vítá zveřejnění a provádění konkrétních pokynů EU pro shromažďování údajů o rovnosti na základě rasového nebo etnického původu, jež směrnice o rasové rovnosti definuje jako údaje, které jsou dobrovolné a anonymní a zajišťují ochranu osobních údajů, sebeidentifikaci a konzultace s příslušnými komunitami; vyzývá členské státy, aby přizpůsobily své vnitrostátní statistiky a odstranily překážky systematického shromažďování kvalitních, spolehlivých a rozčleněných údajů o rovnosti v jednotlivých zemích, usnadnily toto shromažďování a případně zlepšily s cílem odhalit příčiny rasismu a diskriminace, usilovat o jejich odstranění a podporovat politiky založené na důkazech na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU; vyzývá Komisi a členské státy, aby tyto údaje využívaly k vypracování politik k dosažení rasové spravedlnosti a aby tyto údaje byly přístupné veřejnosti při plném respektování základního práva na soukromí, ochrany osobních údajů a příslušných právních předpisů EU, včetně směrnice o rasové rovnosti, obecného nařízení o ochraně osobních údajů ([22]) a navrhovaného nařízení o soukromí a elektronických komunikacích ([23]), jakož i příslušných vnitrostátních právních rámců;

7. vítá závazek týkající se rozmanitosti a začleňování v rámci programů a iniciativ Erasmus+, Kreativní Evropa, Evropský sbor solidarity, Občané, rovnost, práva a hodnoty, Nový evropský Bauhaus, ESF+ a evropská záruka pro mladé lidi; zdůrazňuje, že je třeba systematicky sledovat a analyzovat přínos každého z těchto programů k boji proti rasismu a vytvořit přehled osvědčených postupů; vyzývá Komisi, aby zajistila, že nedávno zveřejněné strategie začleňování budou zahrnuty do všech příslušných programů a iniciativ EU v oblasti vzdělávání, kultury, sdělovacích prostředků a sportu, a sledovala jejich provádění a dopad;

8. vítá skutečnost, že Komise uznala potřebu intersekcionálního přístupu k tvorbě politik; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily provádění příslušných cílů boje proti rasismu ve všech oblastech politiky;

9. se znepokojením bere na vědomí nedostatečnou shodu v Radě ohledně návrhu směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci, který dne 2. července 2008 předložila Komise ([24]); naléhavě vyzývá členské státy, aby v této věci co nejdříve dosáhly společného postoje; podporuje Komisi, aby podněcovala pokrok směrem k dosažení jednomyslnosti v Radě, která je nutná pro přijetí tohoto návrhu;

10. podporuje další spolupráci mezi Evropskou komisí proti rasismu a nesnášenlivosti, orgány pro rovnost v členských státech, nevládními organizacemi, vládami a zúčastněnými subjekty, zejména těmi, které zastupují zájmy jednotlivců a skupin postižených rasismem a rasovou diskriminací; vyzývá zejména členské státy, aby v plném rozsahu provedly doporučení Evropské komise proti rasismu a nesnášenlivosti;

11. vyzývá Komisi a členské státy, aby intenzivněji podporovaly Alianci civilizací OSN s cílem posílit mezinárodní, mezikulturní a mezináboženský dialog a spolupráci;

12. zdůrazňuje, že omezený přístup k technologiím a digitálním infrastruktuře v oblasti vzdělávání, kultury, sdělovacích prostředků a sportu představuje riziko vzniku nové formy diskriminace a nerovnosti, kterou musí Komise a členské státy náležitě a rychle řešit;

13. vyzývá členské státy, aby zřídily linky důvěry a mediační orgány a pořádaly školení zaměstnanců, pomocí nichž bude možné řádně řešit a hlásit násilí nebo jiné incidenty rasové či etnické povahy ve vzdělávacím, kulturním, mediálním a sportovním odvětví;

14. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly posílenou strategii podporující integraci obyvatel venkovských, horských a izolovaných oblastí, zejména mladých lidí a žen, do vzdělávání, kulturních, sportovních a mediálních aktivit a zároveň rozvíjely místní přizpůsobenou infrastrukturu a investovaly do ní;

15. vyzývá Komisi a členské státy, aby vypracovaly soudržný akční plán pro řádné řešení rizika diskriminace, jemuž čelí zejména mobilní pracovníci a jejich děti, včetně omezeného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání, kultuře, sdělovacím prostředkům a sportu;

([22]) Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1.

([23]) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích, který předložila Komise (COM(2017)0010).

([24]) COM(2008)0426.

Kultura

16. zdůrazňuje, že v evropské společnosti se zabydluje stále větší kulturní rozmanitost a roste podíl obyvatel narozených v zahraničí a jejich potomků; je přesvědčen, že kultura, vzdělání a sport mají zásadní význam pro podporu otevřené společnosti vstřícné ke všem lidem; považuje za důležité zdůraznit, že pokud jde o evropskou kulturu a poznatky, je třeba uznat historický přínos a odkaz těchto lidí;

17. je si vědom toho, že rasismus je v naší společnosti hluboce zakořeněn a provázán s kulturními kořeny, dědictvím a společenskými normami; zdůrazňuje proto významnou úlohu, kterou může a musí v boji proti diskriminaci a rasismu a při podpoře sociálního začlenění, rozmanitosti, rovnosti a tolerance hrát kultura; zdůrazňuje význam podpory mezikulturního učení;

18. bere na vědomí obrovský přínos různých komunit ke kulturní a jazykové rozmanitosti Evropy;

19. lituje existence překážek bránících účasti menšin na kultuře, konkrétně stereotypů, předsudků, segregace nebo ghettoizace; vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly iniciativy pro rozmanitější účast rasově odlišných komunit a jedinců v odvětví kultury, a to zejména tím, že odstraní takové překážky financováním ze všech příslušných programů; vybízí k větší podpoře stávajících kanálů a k vytváření podpůrných sítí a informačních činností, mimo jiné i pro osoby v předměstských oblastech, ve venkovských, nejvzdálenějších a jinak znevýhodněných regionech;

20. vyzývá členské státy, aby zahájily iniciativy, jejichž cílem je povzbudit osoby různého rasového a etnického původu k účasti na kulturních akcích, jako jsou systémy poukázek nebo podobné snahy;

21. vyzývá Komisi a členské státy, aby zlepšily monitorování a hodnocení, mimo jiné prostřednictvím testování, sdílení a výměny participativních nástrojů a osvědčených postupů, což se může pozitivně odrazit v podpoře začleňování a nediskriminace a boji proti rasismu prostřednictvím kultury a pomoci vytvářet inkluzivnější politiky;

22. vyzývá členské státy a příslušné zúčastněné strany, aby podporovaly rozmanitost v kulturních institucích na úrovni zaměstnanců i vedoucích pracovníků tím, že zavedou kritéria způsobilosti a kritéria pro udělení grantu v organizacích, které využívají veřejné prostředky, a zajistí, aby všichni pracovníci byli odměňováni od začátku své kariéry;

23. vítá činnost pracovní skupiny pro otevřenou metodu spolupráce složené z odborníků členských států na genderovou rovnost v kulturním a kreativním odvětví; vyzývá členské státy, aby tuto pracovní skupinu odborníků členských států pro boj proti rasismu prostřednictvím umění a kultury začlenily do příštího pracovního plánu pro kulturu; vyzývá tuto pracovní skupinu, aby vypracovala studii týkající se úlohy, kterou kultura a kreativní odvětví hrají při prosazování rasové rovnosti v těchto odvětvích;

24. vítá začlenění nejpotřebnějších lidí a míst jako jednu ze strategických os Nového evropského Bauhausu; žádá, aby tato iniciativa zohlednila sociální začlenění migrantů, a umožnila jim tak rovný přístup k příležitostem;

25. vyjadřuje jednoznačný souhlas s kroky některých členských států spočívající v tom, že uznaly potřebu vrátit kulturní díla a artefakty do míst jejich původu, neboť by to pomohlo podpořit vzájemné respektování a vzájemné porozumění kulturnímu dědictví druhé strany a zvýšit jeho hodnotu, v neposlední řadě prostřednictvím přístupu veřejnosti k těmto dílům a artefaktům; vyzývá k provedení nezbytného výzkumu, studií a výměn za účelem vytvoření soudržných programů na navracení kulturních děl a artefaktů buď do země jejich původu, nebo do jiných vhodných kulturních institucí určených státem původu v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami o ochraně kulturního dědictví; vybízí Komisi, aby usnadnila dialog s cílem podpořit sdílení osvědčených postupů mezi členskými státy, třetími zeměmi, muzei a dalšími kulturními institucemi;

Vzdělávání

26. uznává, že vzdělávání a odborná příprava sehrávají rozhodující roli při potírání strukturálního rasismu a diskriminace, budování inkluzivní společnosti, odbourávání předsudků a stereotypů a při podpoře tolerance, porozumění a rozmanitosti; zdůrazňuje úlohu nového Evropského prostoru vzdělávání v boji proti všem formám diskriminace ve školách i mimo ně, zejména při vytváření kvalitního a inkluzivního prostředí pro vzdělávání;

27. podtrhuje skutečnost, že specifické prvky evropské historie, včetně kolonialismu, otroctví a genocidy, zejména holocaustu, mají společně s dalšími projevy rasismu stále vliv na dnešní společnost, a to i na vzdělávací systémy a tvorbu učebních osnov; navrhuje, aby učební osnovy byly upraveny tak, aby vysvětlovaly dějiny našich společností cíleným a kontextualizovaným způsobem, a pomáhaly tak lépe chápat vazby na současnost a přispívaly k odstranění stereotypů, které vedou k diskriminaci, jíž jsme dnes svědky;

28. zdůrazňuje, že v učebních osnovách dějepisu je třeba věnovat větší prostor objektivním a faktickým výkladům různých rasových či etnických ideologií, jejich forem a původu, a to včetně otrokářství, kolonialismu a fašismu a zneužití vědy k jejich ospravedlnění, jakož i výkladu jejich důsledků a možných pozůstatků v současnosti;

29. vybízí členské státy, aby podporovaly tvorbu různých a inkluzivních učebních osnov a vzdělávacích nástrojů nebo aktivit, a zajistily tak, aby do těchto a dalších klíčových materiálů byli zahrnováni autoři, historikové, vědci, umělci a další osobnosti různého rasového a etnického původu;

30. zdůrazňuje úlohu vzdělávání při prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace; zdůrazňuje, že je důležité vyvíjet součinnost mezi občanskou výchovou v rámci Evropy a politikami EU v boji proti rasismu a diskriminaci; vybízí členské státy, aby v zájmu podpory soudržnosti kladly větší důraz na výuku dějin v EU; domnívá se, že tyto oblasti by měly být nedílnou součástí osnov občanské výchovy;

31. vyzývá členské státy, aby podporovaly zmínky o jazycích, kulturách a historii menšin ve školních osnovách, muzeích a dalších formách kulturního a historického projevu a uznaly přínos jejich kultury k evropskému dědictví; vyzývá členské státy, aby vypracovaly soudržná a důsledná opatření, která by se opírala o odpovídající financování a jejichž účelem by bylo stimulovat, podporovat a propagovat umění a kultury rasově odlišných a etnických skupin a studovat a chránit hmotné i nehmotné dědictví kultury původních komunit;

32. vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly mnohojazyčnost jako důležitý nástroj, který sbližuje lidi;

33. zdůrazňuje, že v zájmu zlepšení integrace je důležité poskytovat řádnou podporu dětem mobilních pracovníků ve všech členských státech k tomu, aby se v každém členském státě EU mohly učit svému rodnému jazyku a poznávat kulturu své rodné země i země svého nového bydliště;

34. požaduje, aby bylo prohloubeno studium společných humanitních věd, dějepisu, filozofie, jazyků a literatury, neboť by to mohlo podpořit ducha evropské svornosti; požaduje, aby učební osnovy dějepisu přistupovaly k dějinám rasových a etnických komunit žijících v Evropě cíleně, a podpořily tak širší a věcnější pohled na evropské a světové dějiny a lepší pochopení interakcí mezi různými kontinenty před evropskou kolonizací, během ní i po ní; vyzývá, aby se v učebnicích dějepisu kladl důraz na přínos rasově odlišných komunit k rozvoji a utváření dnešní Evropy;

35. vyzývá členské státy, aby aktivně bojovaly proti předsudkům ve školních učebnicích, vzdělávacích nástrojích, filmech a zpravodajských pořadech pro děti a mládež a ve sportu; vyzývá členské státy, aby tyto cíle zahrnuly do provádění Evropského roku mládeže 2022;

36. důrazně odsuzuje praxi rasové a etnické segregace ve školách, která se v Evropě stále vyskytuje; upozorňuje, že tyto praktiky vedou k marginalizaci, předčasnému ukončování školní docházky, nízké míře zápisu do škol, vytváření paralelních sociálních prostor a udržování strukturální diskriminace a brání rovnému přístupu ke kvalitnímu životu; vyzývá všechny členské státy, aby zavedly nebo posílily inkluzivní politiky, které by zabránily umisťování marginalizovaných skupin žáků do oddělených vzdělávacích zařízení, a to od školek až po vysokoškolské vzdělávání, ať už úmyslně, či neúmyslně, aby podporovaly sociální začleňování se zárukou rovných příležitostí pro všechny a zajistily všem dětem rovný přístup ke kvalitnímu vzdělání a mimoškolním aktivitám včetně kultury a sportu; vyzývá členské státy, aby aktivně podporovaly začleňování dětí z menšinových skupin do škol a místních společenství, aby zachovaly sekulární charakter veřejného vzdělávání a zároveň respektovaly různé kulturní a náboženské identity;

37. vyzývá Komisi a členské státy k přijetí kroků, kterými by podpořily děti z rasových a etnických menšin a ze znevýhodněného sociálně-ekonomického prostředí na jejich cestě ke zdokonalování se tím, že jim pomohou k široké účasti na mimoškolních aktivitách (např. uměleckých a sportovních), umožní jim získat přístup do škol, které vyhovují jejich potřebám, nabídnou možnosti kvalitního vzdělávaní a zpřístupní nezbytné finanční prostředky;

38. vyzývá členské státy, aby zaručily právo na vzdělání každému dítěti, zavedly opatření k boji proti předčasnému ukončování školní docházky a k předcházení tomuto jevu a aby zajistily genderově rovnoprávný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání od raného dětství až po dospívání; vyzývá Komisi, aby navrhla nové nástroje nebo dílčí programy financování, které by doplňovaly opatření členských států v zájmu cílené a na míru uzpůsobené podpory kvalitního vzdělávání dětí ve věku od 3 let, které se potýkají s extrémní chudobou a nemají nárok na využití stávajících či budoucích iniciativ EU pro financování vzdělávání a sociálního začleňování, jako je Erasmus+, záruka pro děti nebo ESF+;

39. uznává, že je důležité vést děti a mládež k tomu, aby si uvědomovaly nepříznivý dopad netolerance, a rozvíjet jejich kritické myšlení; zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby vzdělávání v oblasti lidských práv začínalo již v útlém věku a aby výukové materiály odrážely rozmanitost a pluralitu společnosti a jejich obsah nebyl rasistický;

40. vyzývá Komisi, aby podporovala výzkum systémů včasného varování a účinných pedagogických metod za účelem potírání rasismu a diskriminace ve školách a aby přitom brala v potaz osvědčené postupy existující v Evropě a podporovala šíření výsledků s cílem vymýtit šikanu na základě rasy;

41. vyzývá členské státy, aby zajistily, že na všech úrovních vzdělávání budou mít učitelé z rasových a etnických menšinových skupin rovný a spravedlivý přístup k pracovním místům ve výuce a vzdělávání a že budou přijata opatření, která zajistí, aby jak učitelé, tak žáci byli v systému školství chráněni před rasovou diskriminací;

42. odsuzuje strukturální diskriminaci, jíž jsou v Evropě vystaveny tisíce dětí uprchlíků, které mají jen omezený, nebo nemají žádný přístup ke vzdělání; poznamenává, že segregované třídy v přijímacích táborech, které často vedou dobrovolníci, nemohou nahradit školní výuku; požaduje povinné vzdělávání dětí uprchlíků ve vzdělávacím systému hostitelské země jako podmínku přístupu k financování poskytovanému EU v oblasti migrace;

43. vyzývá členské státy, aby zajistily odpovídající školení učitelům bez ohledu na vyučovaný předmět, specializaci, věk studentů nebo typ školy, ve které budou vyučovat, aby tak učitelé získali dovednosti a kulturní schopnosti, které potřebují pro prosazování inkluze a tolerance a potírání diskriminace ve vzdělávacím systému; požaduje, aby všichni pedagogové a pracovníci s mládeží měli čas na počáteční pedagogické studium i průběžný profesní rozvoj zaměřený na výuku v multikulturním a multirasovém prostředí, včetně školení zaměřeného na nevědomé předsudky; vyzývá členské státy, aby zavedly programy celoživotního učení pro státní zaměstnance, a zejména pro bezpečnostní složky státu, s cílem odstranit rasistické a xenofobní chování;

44. připomíná, že systémy umělé inteligence určené k použití ve vzdělávání a odborné přípravě, jakož i při náboru pedagogických pracovníků, jsou v některých případech považovány za „vysoce rizikové“; vyzývá k řádnému posouzení rizik před použitím těchto nástrojů;

45. zdůrazňuje význam vzpomínkových aktivit v rámci programu Občané, rovnost, práva a hodnoty a nutnost dostatečně financovat a zviditelnit projekty zaměřené na připomínání a studium rozhodujících událostí moderní evropské historie a jejich zařazení do výuky a na zvyšování povědomí evropských občanů o jejich společné historii, kultuře, kulturním dědictví a hodnotách, neboť se tak prohloubí jejich porozumění Unii, jejím kořenům, účelu a rozmanitosti;

46. uznává, že programy mobility, jako je Erasmus+, jsou mimořádně přínosné pro vzdělávací, sociální, osobní a profesní rozvoj a napomáhají k porozumění ostatním lidem; vybízí k trvalé podpoře těchto programů;

47. zdůrazňuje význam občanské výchovy v EU pro vzájemné porozumění a sociální soudržnost, což je přesvědčení občanů, z něhož vzešel jejich příspěvek ke Konferenci o budoucnosti Evropy a které bude rovněž zohledněno v závěrech konference, které mají být letos zveřejněny;

48. zdůrazňuje význam uznávání neformálního a informálního vzdělávání, jakož i automatického uznávání diplomů a kvalifikací jako klíčových nástrojů k poskytnutí příležitostí příslušníkům rasových a etnických skupin, k boji proti strukturálnímu rasismu a diskriminaci a k podpoře rozmanitosti;

49. uznává, že pro dosažení vzdělání jsou důležité vzory; vybízí k vytvoření celoevropské platformy jednotlivců a skupin osob z rasových a etnických menšin, které by mohly sdílet své zkušenosti s žáky a studenty;

50. zdůrazňuje význam zvyšování povědomí široké veřejnosti o rozmanité povaze naší společnosti a posilování veřejného mínění v tomto ohledu prostřednictvím výuky a relevantních materiálů;

51. vyzývá členské státy, aby se vyvarovaly rozpočtových škrtů ve vzdělávacích programech, neboť ty by mohly vést k omezení prostoru pro diskuse o mezikulturním povědomí a boji proti rasismu ([25]);

52. zdůrazňuje význam sociálních programů financovaných EU, zejména programů školního stravování, pro integraci sociálně znevýhodněných dětí a mladých lidí;

Sdělovací prostředky

53. zdůrazňuje, že pro formování inkluzivních společností je důležité zastoupení a rozmanitost; připomíná, že sdělovací prostředky mají za úkol být odrazem společnosti v celé její rozmanitosti, a lituje, že v řadě médií chybí rasová a etnická rozmanitost; vyzývá kulturní a mediální odvětví, aby se vyvarovala praktik, které udržují nebo posilují negativní stereotypy týkající se etnických a rasových menšin, a podporovala zobrazování členů těchto menšin v pozitivních rolích; vyzývá příslušné zúčastněné strany, aby se rozmanitostí a zastoupením ve svých organizacích zabývaly a aby rovněž určily osobu odpovědnou za otázky rozmanitosti a zaváděly iniciativy, jejichž cílem bude zvýšit gramotnost pracovníků sdělovacích prostředků v otázkách rozmanitosti a inkluzivity, aby se tak v jejich práci lépe odrážela nezávislá a pluralitní povaha jejich úkolů;

54. vítá komunikační a osvětovou kampaň Komise na podporu rozmanitosti v audiovizuálním odvětví, a to jak ve vysílání, tak i mimo něj; požaduje, aby se tato kampaň soustředila na rozmanitost a dějiny rasově odlišných komunit a jiných marginalizovaných komunit a aby podtrhla, jak může rasová spravedlnost přispět k soudržnější, pokojnější a demokratičtější Evropě;

55. vítá skutečnost, že Evropské středisko pro sledování digitálních médií bylo pověřeno bojem proti dezinformacím a činům zaměřeným na menšinové komunity; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné klást ve vzdělávacích programech větší důraz na rozvoj kritického myšlení, mediální gramotnosti a digitálních dovedností; zdůrazňuje, že kampaně a iniciativy zaměřené na mediální gramotnost mohou mít zásadní vliv na zmírnění narativů o rasové diskriminaci šířených na základě dezinformací; zdůrazňuje, že je třeba poskytnout mladým lidem nástroje pro analýzu a operativní nástroje, aby šíření nenávistných projevů on-line rozpoznali a mohli proti nim bojovat;

56. naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila plné a správné provedení definice nenávistných verbálních projevů na internetu či mimo něj a kriminalizace trestných činů z nenávisti do vnitrostátního práva členských států, a aby v případě potřeby zahájila řízení o nesplnění povinnosti;

57. vítá šesté hodnocení kodexu chování proti nezákonným nenávistným projevům na internetu a pokrok, jehož bylo dosaženo při odstraňování nenávistných výroků z internetu; lituje, že ačkoli průměrný počet oznámení prověřených do 24 hodin je i nadále vysoký (81 %), ve srovnání s rokem 2020 (90,4 %) se snížil a průměrná míra odstraňování klesla od roku 2019 a 2020 na 62,5 %; vyzývá Komisi, aby pokračovala ve spolupráci s platformami s cílem odstraňovat nenávistné projevy na internetu, zvyšovat míru odstraňování a transparentnost a zlepšovat zpětnou vazbu uživatelům;

58. vyjadřuje znepokojení nad šířením nenávistných verbálních projevů a dezinformací s rasovým a diskriminačním obsahem podporovaných umělou inteligencí a algoritmy; upozorňuje, že nenávistné výroky a dezinformace mají na naši společnost okamžitý nepříznivý vliv; vyzývá k úsilí o potírání těchto aktivit, zejména vývojem umělé inteligence a algoritmů, jejichž hlavním cílem bude zastavit nárůst nenávistných výroků a dezinformací a zmírnit jejich důsledky;

59. všímá si skutečnosti, že ve vývoji, zavádění a používání umělé inteligence, včetně filtrů obsahu, převažuje angličtina; varuje před tím, že nenávistné projevy na internetu se vyskytují i v jiných jazycích, pro něž jsou filtry obsahu méně účinné; vyzývá k přijetí opatření pro boj proti nenávistným výrokům ve všech jazycích;

([25]) *Úloha kultury, vzdělávání, sdělovacích prostředků a sportu v boji proti rasismu*, Evropský parlament, generální ředitelství pro vnitřní politiky, tematická sekce pro strukturální politiku a politiku soudržnosti, říjen 2021, str. 13.

60. vítá praxi zavedenou některými mezinárodními poskytovateli audiovizuálních služeb, kteří před vysíláním upozorňují na škodlivý a rasistický obsah; vybízí k vytvoření takových postupů v evropské audiovizuální sféře;

61. konstatuje, že v některých členských státech existují orgány pro regulaci audiovizuální oblasti, jež mají pravomoc uvalovat sankce za programy propagující diskriminační nebo rasistický obsah; vybízí členské státy, aby v tomto smyslu udělily pravomoci i svým regulačním úřadům; požaduje, aby skupina evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby měla přístup ke zdrojům, a mohla tak řádně koordinovat vnitrostátní agentury při sběru a sdílení kvalitních údajů a při monitorování takových činností; vyzývá Komisi a členské státy, aby zastavily poskytování finančních prostředků ze strany EU a státu médiím, u nichž příslušné regulační orgány odhalí porušení zákonných norem pro propagaci nenávistných výroků a xenofobie;

62. odsuzuje rasistickou rétoriku některých médií, která stigmatizuje rasově odlišné komunity, například označováním migrantů za zdroj různých ekonomických a sociálních problémů a publikováním nepřiměřeně vysokého počtu zpráv o trestných činech spáchaných migranty; vyzývá členské státy, aby přijaly účinná opatření, která zabrání médiím v šíření stigmatizující rétoriky, nenávistných projevů, nepravdivých příběhů a negativních zobrazení určitých etnických nebo rasových skupin, které příslušníky těchto skupin jen odlidšťují;

63. zdůrazňuje, že je třeba zvýšit odpovědnost digitálních platforem a sociálních sítí v boji proti podněcování k rasové nenávisti vůči migrantům a nevraživosti vůči menšinám;

Sport

64. zdůrazňuje, že sportovní kluby a federace hrají zásadní úlohu v boji proti rasismu, a to i prostřednictvím zvyšování povědomí o tomto jevu; připomíná, že sport a týmový sport obzvláště je hnací silou sociálního začleňování, rovnosti a prosazování hodnot EU, jak se uvádí v nařízení o programu Erasmus+; vítá poskytování unijních a státních finančních prostředků, díky nimž mají lidé trpící chudobou, zejména příslušníci menšin a děti, možnost účastnit se sportovních aktivit;

65. bere na vědomí, že rasismus je uveden mezi odvětvovými prioritami partnerství v klíčové akci 2 pracovního programu navrženého na rok 2022 pro program Erasmus+ a že iniciativy v oblasti sportu na místní úrovni zaměřené na začleňování a boj proti rasismu mohou být financovány na základě nového programu partnerství malého rozsahu; vyzývá Komisi, aby tyto iniciativy posoudila a systematicky monitorovala počet a typ sportovních projektů, které kladou důraz zejména na boj proti rasismu, a výši finančních prostředků, které jim jsou přidělovány; vyzývá Komisi, aby podporovala začleňování migrantů a osob z rasových a etnických menšin do sportovních klubů na místní úrovni;

66. vítá úsilí nevládních organizací a organizací na místní úrovni v různých členských státech o využívání sportu jako prostředku ke sbližování lidí a posilování kolektivní paměti s cílem budovat respekt a usilovat o začleňování; vyzývá Komisi, aby vytvořila databázi osvědčených postupů ve sportovní výchově a ve sdělovacích prostředcích, a podpořila tak jejich rozvoj v celé Unii;

67. uznává, že je třeba věnovat větší pozornost zastoupení různých skupin ve sportu obecně a na vedoucích pozicích ve sportovních organizacích, a to včetně žen a osob, které mají méně příležitostí, jako jsou uprchlíci, příslušníci etnických a rasových menšin a komunity LGBTIQ; naléhavě vyzývá mezinárodní, evropské a vnitrostátní řídící orgány v oblasti sportu a zúčastněné subjekty, aby uplatňovaly opatření k zajištění rozmanitosti a začleňování, zejména aby řešily problém nízkého zastoupení žen a etnických menšin ve vedoucích pozicích a správních radách; vyzývá členské státy, aby vyvíjely inkluzivní politiky sportu s využitím náležitých finančních prostředků, a zajistily tak, že sport bude přístupný všem, nezávisle na etnickém, rasovém či socioekonomickém původu nebo zdravotním postižení;

68. trvá na tom, že ve sportu musí být uplatňována nulová tolerance vůči rasismu, nenávistným verbálním projevům, násilí a jinému rasistickému chování, a naléhavě žádá Komisi, členské státy a sportovní federace, aby vypracovaly opatření k zamezení takovým případům, stanovily účinné sankce a přijaly opatření na podporu obětí a na ochranu sportovců, kteří odsuzují rasismus nebo hájí rozmanitost, před odvetnými kroky;

69. naléhavě žádá Komisi, aby vypracovala doporučení nebo pokyny pro oblast sportu, jejichž cílem bude potírání rasismu ve sportu na místní, regionální, celostátní a evropské úrovni a podpora začleňování a respektu, včetně respektu vůči osobám, které potřebují zvláštní oděv, a to na všech sportovních úrovních; vyzývá sportovní organizace a zúčastněné strany na všech úrovních, aby aktivně přispěly k vypracování tohoto kodexu, ztotožnily se s ním a začlenily jej do svých stanov; vybízí organizace, aby o tomto kodexu a jeho obsahu informovaly své členy, jejich rodiny a širší veřejnost;

o

o o

70. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.